

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради ДДПУ
(протокол вч. ради № 10 від 20.06. 2019 р.)

Голова вченої ради С. О Омельченко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(освітньо-професійна програма)
«СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА
(для неспоріднених спеціальностей)»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Слов'янськ, 2019

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності 016 Спеціальна освіта у складі:

Мамічева Олена Володимирівна (керівник ГЗ, гарант ОП маг.), диплом в/о за спец.: Дефектологія. Олігофренопедагогіка і логопедія; доктор психологічних наук 19.00.01 – загальна психологія, історія психології (053 Психологія), професор – декан факультету спеціальної освіти, професор кафедри логопедії та спеціальної психології;

Дмитрієва Ірина Володимирівна (гарант ОП З ОНР), диплом в/о за спец.: Олігофренопедагогіка і логопедія; доктор педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), професор кафедри методик корекційного навчання – завідувач кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти;

Татьянчикова Ірина Володимирівна (гарант ОП бак), диплом в/о за спец.: Олігофренопедагогіка і логопедія; доктор педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри методик корекційного навчання – завідувач кафедри спеціальної педагогіки та інклюзії;

Липа Володимир Олександрович (гарант ОП маг. неспорід), диплом в/о за спец.: Дефектологія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри дефектології – в.о. завідувача кафедри логопедії та спеціальної психології;

Кузнецова Тетяна Григорівна, диплом в/о за спец.: Олігофренопедагогіка і логопедія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри корекційної педагогіки та спеціальної психології - доцент кафедри спеціальної педагогіки та інклюзії;

Одинченко Лариса Костянтинівна, диплом в/о за спец.: Олігофренопедагогіка і логопедія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри методик корекційного навчання – доцент кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти;

Гіренко Ніна Андріївна, диплом в/о за спец.: Олігофренопедагогіка і логопедія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри методик корекційного навчання – доцент кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти;

Сильченко Вікторія Володимирівна, диплом в/о за спец.: Дефектологія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри логопедії та спеціальної психології - доцент кафедри логопедії та спеціальної психології;

Кордонець Вікторія Володимирівна, диплом в/о за спец.: Дефектологія; кандидат психологічних наук 19.00.01 – загальна психологія, історія психології (053 Психологія), без вч.зв. – старший викладач кафедри логопедії та спеціальної психології;

Співак Людмила Анатоліївна, диплом в/о за спец.: Біологія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), доцент кафедри методик дефектології - доцент кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти;

Омельченко Марина Сергіївна, диплом в/о за спец.: Дефектологія; кандидат педагогічних наук 13.00.03 – корекційна педагогіка (016 Спеціальна освіта), без вч. зв. - доцент кафедри спеціальної педагогіки та інклюзії;

Мозильова Наталія Миколаївна, диплом в/о за спец.: Дефектологія; кандидат психологічних наук 19.00.01 - загальна психологія, історія психології (053 Психологія), доцент кафедри логопедії та спеціальної психології;

Малій Наталія Юрївна, диплом в/о за спец.: Дефектологія; кандидат психологічних наук 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія (053 Психологія), доцент – доцент кафедри логопедії та спеціальної психології;

Іваненко Аліна Сергіївна, диплом в/о за спец.: корекційна освіта; кандидат психологічних наук 19.00.08 – спеціальна психологія (053 Психологія) – без вч.зв. – старший викладач кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти.

**Документи, на підставі яких розроблено освітню програму
«Спеціальна освіта (для неспоріднених спеціальностей)»
за ступенем вищої освіти магістр спеціальності 016 Спеціальна освіта:**

1. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>
5. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
6. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с.
7. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО –О 2013). Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования / Институт Статистики ЮНЕСКО. – Монреаль, 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/iscfd-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
9. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. – 2-ге вид. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.
10. Перелік галузей знань і спеціальностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В.Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
12. Стандарт вищої освіти [Електронний ресурс]. – <https://mon.gov.ua>

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «Спеціальна освіта (для неспоріднених спеціальностей)» другого (магістерського) рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта

1 - ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»; факультет спеціальної освіти; Випускова кафедра – логопедії та спеціальної психології
Ступінь, що присвоюється	Магістр спеціальної освіти
Назва галузі знань	01 Освіта/Педагогіка
Назва спеціальності	016 Спеціальна освіта
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр. Кваліфікація: магістр спеціальної освіти. Викладач спеціальної педагогіки та психології. Логопед. Учитель-дефектолог спеціальної загальноосвітньої школи для осіб з інтелектуальними порушеннями та шкіл з інклюзивною формою навчання
Офіційна назва освітньої програми	«Спеціальна освіта на основі неспорідненої спеціальності» другого (магістерського) рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний ступінь, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 9 місяці
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, QF-LLL-8 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра /спеціаліста /магістра за неспорідненою спеціальністю (на загальних засадах вступу на другий (магістерський) рівень та за умовами складання додаткового вступного випробування)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 2021 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.ddpu.edu.ua

2 — Мета освітньої програми

Створення цілісної системи підготовки висококваліфікованих фахівців з корекційної освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта, здатних розв'язувати найактуальніші проблеми сучасної спеціальної освіти, корекційної педагогіки, спеціальної психології та логопедії, проводити наукові дослідження, що вимагають глибоких фундаментальних дисциплінарних знань, творчого мислення, навичок роботи із сучасними корекційними технологіями. Формування фундаментальних знань з теорії і практики організації освітнього процесу у ВНЗ, науково-дослідницької роботи з корекційної педагогіки і спеціальної психології, педагогіки і психології вищої

школи на інноваційних засадах, відпрацювання вмінь самостійно проводити викладацьку та інноваційну пошукову діяльність з дотриманням норм наукової етики й академічної чесності, набуття досвіду керування навчально-пізнавальною, науково-дослідницькою, корекційно-педагогічною діяльністю студентів. Надання освітніх послуг із широким доступом до працевлаштування.

3 — Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь спеціальність, спеціалізація наявності)	<p>Галузь знань 01 – Освіта Спеціальність 016 Спеціальна освіта.</p> <p>Теоретичний зміст (гуманістична теорія і методологія спеціальної та інклюзивної освіти, науково-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; концепція спеціальної, інтегрованої та інклюзивної освіти; аксіологічна й акмеологічна теорії професіоналізації особистості викладача корекційної педагогіки і спеціальної психології; педагогічна інноватика).</p> <p>Предмет вивчення (філософські, загальнонаукові, педагогічні засади спеціальної та інклюзивної освіти; актуальні проблеми технологізації корекційно-педагогічного процесу, інноваційної діяльності викладача вищої школи; сучасні підходи до організації науково-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності).</p> <p>Методи і технології (методи науково-педагогічного дослідження, інноваційні технології підготовки фахівців зі спеціальної освіти; комунікативні прийоми науково-педагогічної і корекційно-педагогічної взаємодії, корекційно-педагогічні та інформаційно-комунікативні технології корекційного навчання, логопедичної і спеціально-психологічної діяльності, корекційної-розвиткової роботи).</p> <p>Засоби (інноваційні технічні засоби організації корекційно-педагогічного процесу, засоби дистанційного навчання, глобальні та локальні мережі організації навчального процесу).</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна.</p> <p>Зорієнтовано на вивчення циклу дисциплін зі спеціальної педагогіки та психології, логопедії, спеціальних методик викладання.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Вища освіта в предметній області Спеціальна освіта. Загальна освіта в галузі спеціальної педагогіки, спеціальної психології, логопедії, методик корекційного навчання та виховання в загальноосвітніх спеціальних закладах та загальноосвітніх закладах з інклюзивною формою навчання.</p> <p>Ключові слова: спеціальна педагогіка, спеціальна психологія, логопедія, спеціальні освітні заклади, інклюзивна форма навчання</p>
Особливості програми	<p>Програма передбачає підготовку випускників до можливості викладання у ВНЗ, впровадження новітніх технологій корекційного навчання та виховання в професійній діяльності.</p> <p>Інноваційний та дослідницький характер профільної підготовки за спеціальністю, вимагає спеціальної практики у спеціальних закладах освіти.</p>
4 — Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Сфера працевлаштування – загальноосвітні і спеціальні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади, реабілітаційні центри,</p>

	<p>коледжі, ВНЗ, заклади системи МОН, МОЗ, Міністерства соціальної політики тощо.</p> <p>Здійснюється замовником (працедавцем) на первинні посади вчителя-дефектолога (відповідно до спеціалізації), консультанта-дефектолога, вихователя дошкільного навчального закладу, вихователя дітей з порушеннями психофізичного розвитку, вихователя спеціальної групи ДНЗ; вчителя спеціальної школи, вихователя спеціальної школи, асистента вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням, вчителя-реабілітолога.</p> <p>Професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> - код КП 1229.6 Завідувач центральної психолого-медико-педагогічної консультації - код КП 2340 Вчитель з корекційної освіти - код КП 2340 код ЗКППТР 25160 Вчитель-дефектолог , 25161 Вчитель-логопед, - код КП 2340 Вчитель-реабілітолог, - код КП 2340 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації, - код КП 2340 Консультант центральної психолого-медико-педагогічної консультації, - код КП 2340 код ЗКППТР 24320 Перекладач-дактилолог навчальних закладів, - код КП 3229 код ЗКППТР 23169 Логопед - код КП 2310.2 Викладач вищого навчального закладу
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF – LLL та 8 рівня НРК.
5 — Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>За домінуючими методами та способами навчання: пасивні (<i>пояснювально-ілюстративні</i>); активні (<i>проблемні, ігрові, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі</i>) тощо.</p> <p>За організаційними формами: <i>колективного та інтегративного навчання тощо.</i></p> <p>За орієнтацією педагогічної взаємодії: <i>позиційного та контекстного навчання, технологія співпраці тощо.</i></p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою та оцінками ЄКТС.</p> <p><i>Види контролю:</i> поточний, тематичний, модульний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p><i>Форми контролю:</i> усне та письмове опитування, тестові завдання, есе, презентації, практика.</p>
6 — ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Інтегральна компетентність	

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
<p>Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.</p> <p>Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.</p>	<p>Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>Проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p>	<p>Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>Використання іноземних мов у професійній діяльності.</p>	<p>Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди</p> <p>здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.</p>

Загальні компетентності (ЗК)

2. Особистісні

ЗК 1.1	<p>Світоглядна компетентність (володіння володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні наукові погляди).</p>
ЗК 1.2	<p>Морально-ціннісна компетентність (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній корекційно-педагогічній діяльності).</p>
ЗК 1.3	<p>Функціонально-поведінкова компетентність (знання власних функціональних обов'язків; уміння дотримуватись норм загальнолюдського і професійного корекційно-педагогічного етикету; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність, гуманність під час освітньої та професійно-корекційної діяльності; досвід відповідального і сумлінного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків).</p>
ЗК 1.4	<p>Культурологічна компетентність (знання найвидатніших здобутків світової і вітчизняної культури; уміння застосовувати культурологічні знання в професійній діяльності викладача вищої школи і корекційного педагога (логопеда); естетичний досвід реалізації професійних обов'язків).</p>

3. Соціальні

ЗК 2.1	<p>Громадянська компетентність (знання правових основ спеціальності «Спеціальна освіта»), корекційно-педагогічної діяльності і професійних</p>
--------	---

	обов'язків; <i>уміння</i> налагоджувати міжособистісні відносини; <i>досвід</i> соціальної, корекційно-педагогічної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності).
ЗК 2.2	Лідерська компетентність (<i>уміння</i> виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу); <i>досвід</i> продуктивної організаційної діагностичної, реабілітаційної, абілітаційної і корекційної роботи в освітньо-професійному середовищі).
4. Інструментальні	
ЗК 3.1	Комунікативна компетентність (<i>знання</i> основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі спеціальної освіти; <i>вміння</i> постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і корекційно-педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в професійній і науковій діяльності).
ЗК 3.2	Пізнавальна компетентність (<i>здатність</i> до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; <i>знання</i> когнітивних процесів і дій; <i>уміння</i> самостійно здійснювати розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, порівняння тощо) у пізнавальних цілях та при організації корекційного процесу).
ЗК 3.3	Дослідницька компетентність (<i>знання</i> основних методів наукового пошуку; <i>вміння</i> планувати й організовувати дослідження за прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог).
Професійні (спеціальні) компетентності	
ПК 1	Теоретико-методологічна (<i>гуманістичний світогляд</i> ; <i>знання</i> наукових засад вищої і спеціальної освіти, їх мету та завдання, пріоритетів і цінностей; <i>здатність</i> розкривати роль науки у системі формування особистості майбутнього фахівця зі спеціальної освіти; <i>знання</i> провідних гуманістичних зарубіжних і вітчизняних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; <i>здатність</i> відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у житті та корекційно-педагогічній діяльності).
ПК 2	Предметно-методична і предметно-діяльнісна (<i>знання</i> закономірностей, принципів і підходів до організації навчально-виховного процесу у вищій школі та корекційного процесу в навчальних та реабілітаційних закладах; психолого-педагогічні, корекційно-методичні та фахові <i>знання</i> ; <i>вміння</i> відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей осіб із обмеженими психофізичними можливостями; <i>здатність</i> застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби навчання та виховання у ВНЗ та корекційного процесу в закладах освіти та охорони здоров'я; <i>досвід</i> організації корекційно-педагогічного процесу та педагогічного спостереження за викладанням фахових дисциплін; <i>здатність</i> удосконалювати власну викладацьку та корекційно-педагогічну діяльність).
ПК 3	Корекційно-педагогічна /корекційно-розвиткова (<i>знання</i> методологічних та психолого-педагогічних основ корекційної роботи при різних психофізичних порушеннях у осіб з особливими освітніми потребами;

	<p>вміння проводити корекційно-розвиткову роботу у різних типах закладів; знання та вміння методики викладання корекційно-педагогічної діяльності).</p> <p>Комунікативно-педагогічна (знання основних принципів, правил, прийомів і форм професійно-педагогічної комунікації, діагностичної і консультативно-просвітницької діяльності; <i>вміння</i> використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; <i>культура педагогічного спілкування</i>; <i>здатність</i> налагоджувати продуктивну професійно-педагогічну і корекційно-педагогічну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію; <i>досвід</i> володіння різноманітними засобами, прийомами і формами педагогічної комунікації).</p>
ПК 4	<p>Діагностично-прогностична (знання різноманітних діагностичних засобів; <i>уміння</i> самостійно планувати, організовувати діагностичні і корекційні заходи, узагальнювати отримані емпіричні дані, дотримуючись етичних норм; <i>досвід</i> технологічного забезпечення діагностичних процедур; <i>здатність</i> передбачати результати власної корекційно-педагогічної діяльності).</p>
ПК 5	<p>Управлінська (знання теоретичних основ сучасного корекційно-педагогічного менеджменту; <i>вміння</i> планувати, організовувати і здійснювати контроль за корекційним навчально-виховним процесом; <i>досвід</i> управління корекційною, навчально-пізнавальною, науково-дослідницькою, корекційно-виховною діяльністю; <i>управлінська культура</i> спілкування та взаємодії).</p>
ПК 6	<p>Проектувально-корекційна (знання основних видів і технологічних підходів до планування власної дослідно-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; <i>вміння</i> здійснювати поточне планування, визначати умови їх практичної реалізації; <i>вміння</i> моделювати й корегувати власну професійну діяльність, виробляти свій педагогічний стиль, постійно працювати над його вдосконаленням; <i>досвід</i> проектування цілісного педагогічного і корекційного процесу, корегування та синхронізації його складових – викладання та корекція).</p>
ПК 7	<p>Організаційна (знання основних правил наукової організації дослідно-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; <i>вміння</i> раціонально організовувати власний науково-дослідний і корекційно-педагогічний процес, самостійно контролювати їх результативність, ефективність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних інноваційних педагогічних і корекційних технологій).</p>
ПК 8	<p>Технологічна (знання традиційних і сучасних технологій навчання; <i>вміння</i> добирати технологічне забезпечення з урахуванням освітньо-виховних завдань, рівнів підготовки тих, хто навчається, перспектив їх освітньо-професійного зростання; <i>досвід</i> організації інтерактивного навчання).</p>
ПК 9	<p>Науково-дослідницька (знання методології і теорії наукового пошуку; <i>вміння</i> самостійно планувати, організовувати та проводити педагогічні дослідження, дотримуючись принципу академічної чесності; <i>здатність</i> використовувати здобуті результати для оптимізації освітнього процесу; <i>досвід</i> керування науково-дослідницькою діяльністю тих, хто навчається).</p>
ПК 10	<p>Етико-педагогічна (знання педагогічної етики, <i>здатність</i> дотримуватись її норм і правил у власній професійній (викладацькій і корекційно-педагогічній) діяльності, спілкуванні, стосунках).</p>

ПК 11	<i>Культурно-педагогічна</i> (знання найвизначних досягнень у педагогічній теорії і практиці, повага до національної і зарубіжної спеціально-педагогічної спадщини; здатність естетизувати власну викладацьку діяльність, виявляти гуманне ставлення до вихованців та осіб із обмеженими психофізичними можливостями; культура педагогічної і корекційної взаємодії).
ПК 12	<i>Професійно-творча</i> (знання передового педагогічного досвіду; вміння творчо використовувати педагогічні і корекційні інновації у власній роботі; здатність генерувати нові педагогічні і корекційні ідеї та реалізовувати їх на практиці; прагнення до перетворення педагогічної і колекційної дійсності за законами гуманності, толерантності і гармонії).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК1	Дидактична: готовність визначати загальні і конкретні завдання розвитку, навчання і виховання дітей з особливими потребами в загальноосвітньому просторі, здатність враховувати в навчально-виховному процесі психологічні, вікові, індивідуальні особливості вихованців, а також особливості порушення, готовність здійснювати, враховуючи спеціальні дидактичні принципи, керівництво пізнавальною діяльністю дітей, давати адекватну оцінку їх діяльності.
ФК2	Виховна: здатність аналізувати і давати психолого-педагогічне трактування поведінки, вчинків, реакцій вихованців, готовність використовувати адекватні віковим, компенсаторним і психологічним можливостям способи, прийоми виховання, залучати їх до культури.
ФК3	Комунікативна: встановлення з дитиною довірчих відносин, запобігання і вирішення конфліктних ситуацій, що виникають між вихованцями, встановлення позитивного контакту з батьками.
ФК4	Методична: готовність до цілепокладання, проектування, планування, реалізації і діагностики навчального процесу і фахового коректування результатів навчання.
ФК5	Трансформаційна: відбір і перетворення навчального, дидактичного і методичного матеріалу.
ФК6	Спеціальна компетенція: 6.1. знання теоретичних та методичних основ функціонування психолого-педагогічної системи освіти, сформованість в структурі компетентнісної моделі фахівця, яка відповідає сучасній парадигмі освіти, професійних та особистісних якостей усвідомленого ставлення до супроводу, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітніх та інклюзивних закладів освіти, уміння і навички володіння інструментарієм щодо реалізації державної політики соціалізації та інтеграції цих дітей у суспільство; 6.2. готовність застосовувати методи виявлення та корекції (поліпшення, виправлення) процесів розвитку і соціалізації дитини з особливими освітніми потребами, у якої внаслідок дії різних факторів ці процеси ушкоджені, та методиками викладання корекційної педагогіки у ВНЗ. Володіння необхідним якісним рівнем професійної підготовки зі спеціальності Спеціальна освіта, для творчого і продуктивного вирішення корекційно-виховних завдань закладів освіти для дітей, які потребують корекції розумового розвитку; 6.3. знання про клінічну та психолого-педагогічну характеристику осіб з системними порушеннями мовлення; готовність майбутніх

логопедів до оволодіння сучасними методами діагностичного вивчення осіб із ЗНМ, алалією, афазією; проведення диференційованої діагностики зазначених мовленнєвих вад; володіння методиками корекції складних видів логопатій;

- 6.4. знання про закономірності становлення мовленнєвої функції в онтогенезі та дизонтогенезі; специфіку проявів і логопедичної корекції порушень мовлення у осіб різних вікових категорій; класифікацію мовленнєвих розладів і планування логопедичної роботи на діагностичній основі; здійснення педагогічної діяльності, спрямованої на профілактику порушень мовлення;
- 6.5. теоретичні та методичні знання про психолого-педагогічні особливості системи – мова, мовлення, спілкування; уміння та навички здійснювати організацію комунікативного процесу (на основі системно-комунікативної концепції) для дітей із вадами мовленнєвого розвитку; ознайомлення з проблемами відбору їх у спеціальні (корекційні) мовленнєві заклади; готовність майбутніх логопедів та вчителів-дефектологів до володіння конкретними методичними прийомами впливу на процес навчання та виховання дітей із мовленнєвою патологією;
- 6.6. знання про навчання та виховання дітей дошкільного віку з вадами розумового розвитку відповідно до вимог державного стандарту спеціальної освіти, уміння застосовувати методики дошкільного виховання в умовах спеціального або інклюзивного закладу дошкільної освіти;
- 6.7. знання про навчання та виховання осіб із вадами розумового розвитку відповідно до вимог державного стандарту спеціальної освіти;
- 6.8. вміння створювати атмосферу життєдіяльності у спеціальному або інклюзивному закладі дошкільної освіти, наближену до сімейної (особистісне спілкування); забезпечувати різні форми активності дитини (фізична, емоційно-ціннісна, соціально-моральна, пізнавальна, мовленнєва, художня, креативна); використовувати оптимальні для дошкільного віку моделі основних видів діяльності (спілкування, сюжетно-рольова гра, предметно-практична, дослідна та навчальна діяльність);
- 6.9. знання про навчання та виховання осіб із вадами розумового розвитку, із комплексними порушеннями, синдромом Дауна та розладами аутичного спектру, дитячим церебральним паралічем; готовність до раціональної організації власної педагогічної праці та методичних умінь, спрямованих на виконання професійно-педагогічних функцій у роботі з дітьми даної категорії із використанням сучасних корекційних навчально-виховних технологій;
- 6.10. готовність до раціональної організації власної педагогічної праці та методичних умінь, спрямованих на виконання функцій вчителя спеціальної загальноосвітньої школи із використанням різних форм організації навчально-виховної роботи та сучасних корекційно-педагогічних технологій;
- 6.11. теоретичні та методичні знання організації і проведення психодіагностичного обстеження дітей з особливими освітніми потребами, практичні методи діагностики на різних етапах онтогенезу, інтерпретація діагностичних даних; навички аналізу результатів психодіагностичного дослідження; готовність до діагностико-

	консультативної роботи з батьками та педагогами.
ФК7	Технологічна компетенція: вміння самостійно планувати та організувати свою діяльність і діяльність дітей (студентів); методично грамотно проводити корекційні заняття та загальноосвітні заходи, використовуючи при цьому спеціальні прийоми та засоби навчання; проявляє творчість при проведенні корекційної та викладацької роботи з дітьми і студентами;
ФК8	Комунікативна компетенція: вміння встановити контакт із будь-якою дитиною або студентом, враховує при цьому їх індивідуальні особливості; зацікавлена в діловому співробітництві з колегами, вступає з ними у взаємодію; вміння встановити доброзичливі стосунки з батьками, включати їх у корекційну роботу
ФК9	Рефлексивна компетенція: вміння вибрати оптимальне рішення в різних педагогічних ситуаціях, помічає свої помилки в роботі та прагне їх виправити.
ФК10	Вміння застосовувати знання про сучасні методики проведення занять у практиці викладання дисциплін з корекційної педагогіки та спеціальної психології
ФК11	Вміння розробляти документацію з навчально-методичного забезпечення занять з дисциплін «корекційна педагогіка» та «спеціальна психологія»
ФК12	Вміння аналізувати, оцінювати, прогнозувати соціальні, політичні, економічні та культурологічні процеси із застосуванням фахових знань
ФК13	Вміння розробляти аналітичні матеріали з питань спеціальної освіти
ФК14	Здатність до підготовки та управління реалізацією психолого-педагогічних проєктів, а також вміння їх аналізувати та давати професійну експертну оцінку
ФК15	Вміння професійно робити науковий супровід видань у галузі корекційної педагогіки та спеціальної психології
7 - ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
ПРН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.
ПРН 2	Володіє знаннями про організацію, управління, нормативно-правове забезпечення, соціально-економічні та культурні умови діяльності спеціальних освітніх установ для дітей з порушеннями психофізичного розвитку, інклюзивних навчальних закладів та навчально-реабілітаційних центрів; сучасні досягнення корекційно-педагогічної теорії і практики; Закон України про освіту, Конвенцію про права дитини, нормативно-правові акти та державні документи з питань навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку; державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.
ПРН 3	Володіє знаннями про основи загально-теоретичних знань в обсязі, необхідному для вирішення педагогічних, навчально-методичних, науково-дослідницьких та організаційно-управлінських завдань.
ПРН 4	Володіє знаннями про сучасні тенденції світової корекційної педагогіки і спеціальної психології.

ПРН 5	Володіє знаннями про спеціальну дидактику, методики корекційного навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
ПРН 6	Володіє критичним осмисленням проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.
ПРН 7	Володіє методиками корекційної роботи при порушеннях пізнавальної і мовленнєвої діяльності та формами і методами роботи з сім'ями таких дітей, співпраці з спеціалістами інших галузей.
ПРН 8	Володіє інформаційними технологіями в загальній, спеціальній та інклюзивній освіті.
ПРН 9	Володіє методиками корекційно-логопедичної, психолого-педагогічної роботи з особами різного віку та нозології.
ПРН 10	Володіє основними напрямками та перспективами розвитку спеціальної освіти і педагогічної науки; знає принципи прийому, збору, систематизації, узагальнення та використання інформації; проведення наукових досліджень і методичної роботи зі спеціальності; практику підготовки інформаційних та науково-методичних матеріалів, основи наукової організації праці.
ПРН 11	Володіє знаннями про ведення ділової документації у різних типах загальноосвітніх, спеціальних та інклюзивних закладів, реабілітаційних центрів.
ПРН 12	Володіє знаннями про вимоги до оснащення та обладнання навчальних кабінетів, класів, корекційних закладів.
ПРН 13	Вміє проектувати, планувати і проводити корекційну роботу, здійснювати їх інформаційне, методичне, фінансове та кадрове забезпечення.
ПРН 14	Здатний до розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПРН 15	Здатний ефективно застосовувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності корекційного педагога (логопеда) і спеціального психолога при вирішенні навчальних, виховних, корекційних та науково-методичних завдань з урахуванням нозології порушення, вікових та індивідуальних особливостей, конкретних психолого-педагогічних ситуацій.
ПРН 16	Здатний творчого використання різноманітних методів та форм корекційного навчання, інноваційних прийомів керівництва різними видами діяльності осіб з психофізичними порушеннями.
ПРН 17	Здатний до організації та здійснення корекційної роботи при порушеннях пізнавальної і мовленнєвої діяльності у загальноосвітніх, спеціальних та інклюзивних закладах, реабілітаційних центрах.
ПРН 18	Здатний до ведення ділової документації у різних типах загальноосвітніх, спеціальних та інклюзивних закладах, реабілітаційних центрах відповідно до нормативних вимог.
ПРН 19	Здатний до співпраці з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями, соціальними педагогами, асистентами вчителя).
ПРН 20	Здатний до застосування інформаційних технологій в загальній, спеціальній та

	інклюзивній освіті.
ПРН 21	Здатний організувати суспільно-корисну діяльність осіб з фізичними та психічними відхиленнями, аналізувати систему їх соціального забезпечення та трудової, фізичної і психічної реабілітації.
ПРН 22	Здатний до організації та здійснення логопедичної, психодіагностичної, психокорекційної та психоконсультативної роботи з особами різного віку та нозологій.
ПРН 23	Здатний до систематичного підвищення своєї професійної компетентності.
ПРН 24	Здатний до застосування найновіших досягнень в загальній та корекційній педагогіці, спеціальній психології.
ПРН 25	Здатний до проведення лекційної та просвітницько-консультативної роботи з метою профілактики та подолання відхилень у психофізичному розвитку дітей.
ПРН 26	Здатний до проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять з корекційної педагогіки та спеціальної психології.
8 — Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Навчальний процес здійснюватимуть науково-педагогічні працівники - 100 % яких це доктори наук, кандидати наук. Понад 75% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та вчені звання за спеціальністю 016 Спеціальна освіта чи спорідненими спеціальностями.
Матеріально-технічне забезпечення	Загальна площа аудиторного фонду (приміщень навчального призначення) факультету складає 1076,8 м ² . Навчальні приміщення: Забезпечення навч. приміщеннями ОП: - 5 лекційних прим. – 533,6 м ² ; - 6 прим. для пр.з, с/з. – 226 м ² ; - 10 спец.каб. та лаб. – 445,5 м ² ; - 4 комп. класи – 256,9 м ² . Приміщень для науково-педагогічного персоналу (кафедри і викладацькі та деканат) – 10. 40% аудиторій мають мультимедійне обладнання. Кількість ПК для студентів спеціальності становить - 42 одиниці. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів складає 16,2. Середня кількість студентів на одиницю ПК становить 5,3. Усі навчальні аудиторії під'єднані до мережі Інтернет та локальної мережі університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення достатнє для забезпечення освітнього процесу за ОПП. <u>Усі дисципліни навчального плану ОП забезпечені на 100%:</u> – робочими навчальними програмами; – навчально-методичними комплексами (дисциплін); – завданнями та методичними рекомендаціями до проведення лабораторних робіт; – завданнями для організації самостійної роботи студентів; – завданнями для проведення поточного та підсумкового

	<p>контролю; –</p> <ul style="list-style-type: none"> – наскрізними та робочими програмами практичної підготовки, – методичними вказівками та тематикою курсових робіт; – матеріалами для проведення підсумкової атестації; – підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками; – фаховими виданнями. <p>Підтримується в актуальному стані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ДДПУ - http://ddpu.edu.ua; - інформаційний ресурс - офіційна сторінка факультету. - діють точки бездротового доступу Інтернет; - впроваджена система дистанційного навчання Moodle - електронна бібліотека <p>електронний архів-репозитарій.</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта (для неспоріднених спеціальностей)» другого (магістерського) рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія освіти і науки	4	Екзамен
ОК 2	Університетські студії	3	Залік
ОК 3	Іноземна мова	3	Залік
ОК 4	Професійний імідж викладача вищої школи	3	Залік
ОК 5	Педагогіка вищої школи	4	Екзамен
ОК 6	Психологія вищої школи	5	Екзамен
ОК 7	Логопедичні технології	5	Екзамен

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
ОК 8	Методологічні основи наукового дослідження (загального, спеціального, галузевого)	3	Екзамен
ОК 9	Спеціальна дошкільна педагогіка з методиками виховання	5	Екзамен
ОК 10	Історія, теорія і методологія спеціальної педагогіки	3	Екзамен
ОК 11	Спеціальна методика української мови та літератури	4	Екзамен
ОК 12	Спеціальна психологія з методикою викладання	5	Екзамен
ОК 13	Спеціальна методика математики	3	Екзамен
ОК 14	Логопсихологія	4	Екзамен
ОК 15	Спеціальна педагогіка з методикою викладання	4	Екзамен
ОК 16	Сучасні педагогічні системи в спеціальній та інклюзивній освіті	5	Екзамен
ОК 17	Технології навчання дітей з комплексними порушеннями, РАС та синдромом Дауна	4	Залік
ОК 18	Психолого-педагогічні основи соціалізації осіб з інтелектуальними порушеннями	5	Екзамен
ОК 19	Сучасний стан розвитку проблеми логопедичної корекції	3	Залік
ОК 20	Основи психокорекції та консультування осіб з ВПМ	3	Залік
ОК 21	Новітні психолого-педагогічні технології роботи з дітьми з мовленнєвими та інтелектуальними порушеннями	3	Екзамен
ОК 22	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання дітей з інтелектуальними порушеннями	3	Залік
ОК 23	Системний підхід до організації та планування логопедичної роботи	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		87	7/16
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1 (за вибором навчального закладу)			
ВБ 1.1.	Інтелектуальна власність	3	Залік
	Авторське право і суміжні права		
ВБ 1.2	Сучасні інформаційні технології	3	Залік
	Сучасні технології захисту інформації		
ВБ 1.3	Управління навчальними закладами	3	Залік
ВБ 1.	Управління якістю освіти в НЗ		
ВБ 1.4	Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в	4	Залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
	надзвичайних станах		
	Безпека організації навчально-виховного процесу		
Вибірковий блок 2 (за вибором студента)			
ВБ 2.1	Корекційна робота в спеціальних освітніх закладах	3	Екзамен
	Проблеми корекційної освіти у сучасній світовій практиці		
ВБ 2.2	Логопедична діагностика та корекція системних порушень мовлення	4	Екзамен
	Сучасна діагностика та корекція РДА, синдрому Дауна та дітей з ДЦП		
ВБ 2.3	Психолого-педагогічний супровід та особливості роботи з родинами дітей з особливими освітніми потребами	3	Залік
	Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії		
ВБ 2.4	Технології формування професійної компетентності вчителя-дефектолога	4	Екзамен
	Спеціальна методика професійно-трудового навчання		
ВБ 2.5	Виробнича педагогічна практика	6	Захист
Загальний обсяг вибірових компонент:		33	5/3
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120	12/19

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випускників освітньої програми «Спеціальна освіта на основі неспорідненої спеціальності» другого (магістерського) рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта проводиться у формі кваліфікаційних іспитів:

1. Спеціальна психологія з методикою викладання та логопедія.
2. Спеціальна педагогіка з методикою викладання та технології спеціального навчання.

Комплексні кваліфікаційні екзамени передбачають перевірку досягнень результатів навчання, визначених Стандартом та цією Освітньою програмою

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження *ступеня МАГІСТРА із присвоєнням кваліфікації*: магістр спеціальної освіти. Викладач спеціальної педагогіки та психології. Логопед. Учитель-дефектолог спеціальної загальноосвітньої школи для осіб з інтелектуальними порушеннями та шкіл з інклюзивною формою навчання.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.